

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

TS. ĐOÀN QUANG THIỆU (CHỦ BIÊN)

GIÁO TRÌNH

NGUYÊN LÝ KẾ TOÁN

Thu Vlien DHKTCN-TN

MGT.16081501

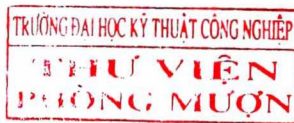

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

TS. ĐOÀN QUANG THIỆU (Chủ biên)

GIÁO TRÌNH NGUYÊN LÝ KẾ TOÁN

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	9

Chương 1

ĐỐI TƯỢNG, NHIỆM VỤ VÀ PHƯƠNG PHÁP KẾ TOÁN

1.1. KHÁI NIỆM KẾ TOÁN VÀ SỰ PHÁT TRIỂN CỦA KẾ TOÁN.....	11
1.1.1. Khái niệm kế toán.....	11
1.1.2. Vài nét về sự phát triển của kế toán	13
1.2. MỘT SỐ KHÁI NIỆM VÀ NGUYÊN TẮC KẾ TOÁN ĐƯỢC THỪA NHẬN.....	14
1.2.1. Một số khái niệm	15
1.2.2. Một số nguyên tắc kế toán.....	17
1.3. ĐỐI TƯỢNG CỦA KẾ TOÁN.....	21
1.3.1. Sự hình thành tài sản của doanh nghiệp	22
1.3.2. Sự vận động của tài sản trong hoạt động kinh doanh.....	26
1.4. ĐẶC ĐIỂM, NHIỆM VỤ VÀ YÊU CẦU ĐỐI VỚI CÔNG TÁC KẾ TOÁN	28
1.4.1. Đặc điểm của kế toán.....	28
1.4.2. Nhiệm vụ của kế toán	29
1.4.3. Yêu cầu đối với công tác kế toán.....	29
1.5. CÁC PHƯƠNG PHÁP CỦA KẾ TOÁN	31
1.5.1. Phương pháp chứng từ kế toán	32
1.5.2. Phương pháp tính giá.....	32
1.5.3. Phương pháp đối ứng tài khoản.....	32
1.5.4. Phương pháp tổng hợp và cân đối kế toán.....	33

Chương 2
CHỨNG TỪ KẾ TOÁN VÀ KIỂM KÊ

2.1. CHỨNG TỪ KẾ TOÁN	35
2.1.1. Khái niệm về chứng từ kế toán.....	35
2.1.2. Một số quy định chung về chứng từ kế toán.....	37
2.1.3. Phân loại chứng từ kế toán.....	37
2.1.4. Kiểm tra và xử lý chứng từ kế toán.....	41
2.1.5. Danh mục chứng từ kế toán doanh nghiệp.....	43
2.2. KIỂM KÊ TÀI SẢN	46
2.2.1. Nội dung công tác kiểm kê.....	46
2.2.2. Tác dụng của kiểm kê.....	47
2.2.3. Phân loại kiểm kê	48
2.2.4. Thủ tục và phương pháp tiến hành kiểm kê.....	48

Chương 3
TÍNH GIÁ ĐỐI TƯỢNG KẾ TOÁN

3.1. PHƯƠNG PHÁP TÍNH GIÁ.....	51
3.1.1. Khái niệm và ý nghĩa của phương pháp tính giá.....	51
3.1.2. Yêu cầu và nguyên tắc tính giá.....	52
3.2. TÍNH GIÁ MỘT SỐ ĐỐI TƯỢNG KẾ TOÁN CHỦ YẾU TRONG DOANH NGHIỆP	54
3.2.1. Tính giá tài sản cố định.....	54
3.2.2. Tính giá vật tư, hàng hoá mua vào	56
3.2.3. Tính giá thành sản phẩm hoàn thành.....	59
3.2.4. Tính giá thực tế vật tư, sản phẩm, hàng hoá xuất kho	62

Chương 4
TỔNG HỢP VÀ CÂN ĐỐI KẾ TOÁN

4.1. PHƯƠNG PHÁP TỔNG HỢP VÀ CÂN ĐỐI KẾ TOÁN	66
4.1.1. Khái niệm phương pháp tổng hợp và cân đối kế toán	66
4.1.2. Ý nghĩa của phương pháp tổng hợp và cân đối kế toán	66

4.2. MỘT SỐ BÁO CÁO KẾ TOÁN TỔNG HỢP VÀ CÂN ĐỐI	67
4.2.1. Bảng cân đối kế toán	68
4.2.2. Báo cáo kết quả hoạt động kinh doanh.....	82
4.2.3. Báo cáo lưu chuyển tiền tệ	91

Chương 5

TÀI KHOẢN VÀ GHI SỔ KÉP

5.1. TÀI KHOẢN	96
5.1.1. Khái niệm, nội dung và kết cấu của tài khoản.....	96
5.1.2. Phân loại tài khoản	99
5.2. HỆ THỐNG TÀI KHOẢN KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP HIỆN HÀNH	105
5.2.1. Hệ thống tài khoản kế toán	105
5.2.2. Kết cấu chung của các loại tài khoản trong hệ thống tài khoản.....	118
5.2.3. Tài khoản tổng hợp và tài khoản phân tích	121
5.2.4. Mối quan hệ giữa tài khoản tổng hợp và tài khoản phân tích.....	122
5.3. GHI SỔ KÉP.....	123
5.3.1. Khái niệm	123
5.3.2. Định khoản kế toán.....	126
5.3.3. Tác dụng của phương pháp ghi sổ kép	131

Chương 6

KẾ TOÁN CÁC QUÁ TRÌNH KINH DOANH CHỦ YẾU

6.1. KẾ TOÁN QUÁ TRÌNH CUNG CẤP.....	133
6.1.1. Khái niệm	133
6.1.2. Nhiệm vụ kế toán quá trình cung cấp	133
6.1.3. Một số tài khoản chủ yếu sử dụng để hạch toán trong quá trình cung cấp.....	134
6.1.4. Định khoản một số nghiệp vụ kinh tế phát sinh chủ yếu ..	134
6.1.5. Sơ đồ kế toán.....	137

6.2. KẾ TOÁN QUÁ TRÌNH SẢN XUẤT.....	142
6.2.1. Khái niệm	142
6.2.2. Nhiệm vụ kế toán quá trình sản xuất	142
6.2.3. Một số tài khoản sử dụng chủ yếu trong hạch toán quá trình sản xuất.....	143
6.2.4. Định khoản các nghiệp vụ kinh tế phát sinh.....	143
6.2.5. Sơ đồ kế toán	146
6.3. KẾ TOÁN QUÁ TRÌNH TIÊU THỤ SẢN PHẨM VÀ XÁC ĐỊNH KẾT QUẢ KINH DOANH	152
6.3.1. Khái niệm	152
6.3.2. Các phương pháp tiêu thụ sản phẩm.....	152
6.3.3. Nhiệm vụ của kế toán quá trình tiêu thụ và xác định kết quả kinh doanh	153
6.3.4. Một số tài khoản sử dụng chủ yếu trong quá trình tiêu thụ thành phẩm và xác định kết quả kinh doanh	153
6.3.5. Định khoản các nghiệp vụ kinh tế phát sinh.....	154
6.3.6. Sơ đồ kế toán	160
6.4. KẾ TOÁN MUA BÁN HÀNG HÓA VÀ XÁC ĐỊNH KẾT QUẢ KINH DOANH.....	168
6.4.1. Khái niệm	168
6.4.2. Nhiệm vụ của kế toán.....	168
6.4.3. Tài khoản sử dụng để hạch toán	168
6.4.4. Định khoản các nghiệp vụ kinh tế phát sinh.....	169
6.4.5. Sơ đồ kế toán.....	174

Chương 7

CÁC PHƯƠNG PHÁP KIỂM TRA SỐ LIỆU KẾ TOÁN

7.1. BẢNG CÂN ĐỐI SỐ PHÁT SINH (BẢNG CÂN ĐỐI TÀI KHOẢN).....	182
7.1.1. Nội dung và kết cấu của bảng cân đối số phát sinh	182
7.1.2. Phương pháp lập bảng.....	183
7.1.3. Tác dụng của bảng cân đối số phát sinh.....	184

7.2. BẢNG ĐỐI CHIẾU SỐ PHÁT SINH VÀ SỐ DƯ	184
7.2.1. Nội dung và kết cấu	184
7.2.2. Phương pháp lập bảng	185
7.3. BẢNG TỔNG HỢP SỐ LIỆU CHI TIẾT (BẢNG CHI TIẾT SỐ DƯ VÀ SỐ PHÁT SINH).....	186
7.3.1. Nội dung và kết cấu của bảng tổng hợp số liệu chi tiết	186
7.3.2. Một số bảng tổng hợp số liệu chi tiết áp dụng phổ biến ...	187

Chương 8

SỔ KẾ TOÁN, KỸ THUẬT GHI SỔ VÀ HÌNH THỨC KẾ TOÁN

8.1. SỔ KẾ TOÁN VÀ KỸ THUẬT GHI SỔ KẾ TOÁN	195
8.1.1. Những vấn đề chung về sổ kế toán	195
8.1.2. Phân loại sổ kế toán	195
8.1.3. Kỹ thuật ghi sổ và chữa sổ kế toán.....	201
8.2. CÁC HÌNH THỨC KẾ TOÁN	208
8.2.1. Hình thức Nhật ký - Sổ cái.....	209
8.2.2. Hình thức kế toán Nhật ký chung.....	213
8.2.3. Hình thức kế toán Chứng từ ghi sổ.....	218
8.2.4. Hình thức kế toán Nhật ký - Chứng từ.....	225
8.2.5. Hình thức kế toán trên máy vi tính	233

Chương 9

TỔ CHỨC BỘ MÁY KẾ TOÁN Ở ĐƠN VỊ KINH TẾ CƠ SỞ

9.1. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ TỔ CHỨC BỘ MÁY KẾ TOÁN ...	235
9.1.1. Nguyên tắc tổ chức và nhiệm vụ của bộ máy kế toán.....	235
9.1.2. Cơ cấu tổ chức phòng kế toán.....	236
9.1.3. Quan hệ giữa phòng kế toán với các phòng chức năng khác.....	243
9.2. CÁC HÌNH THỨC TỔ CHỨC BỘ MÁY KẾ TOÁN	244
9.2.1. Hình thức tổ chức bộ máy kế toán tập chung	244
9.2.2. Hình thức tổ chức kế toán phân tán.....	245

9.2.3. Hình thức tổ chức kế toán hỗn hợp (vừa tập trung vừa phân tán).....	247
9.3. KẾ TOÁN TRƯỞNG VÀ KIỂM TRA KẾ TOÁN.....	247
9.3.1. Kế toán trưởng	247
9.3.2. Kiểm tra kế toán	250
TÀI LIỆU THAM KHẢO	253